

**BİLİM VE TOPLUM DAİRE BAŞKANLIĞI BÜNYESİNDEKİ YAYINLAR,
EĞİTİM İÇERİKLERİ VE MATERYALLERİNE ÖDENECEK ÜCRETLER İLE DİĞER
ÖDEMELER HAKKINDA ESASLAR**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Esaslar, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından yayımlanacak kitap, dergi, ansiklopedi, gazete, bülten ve broşür gibi basılı yayınlar ile basılı olmayan e-kitap, e-dergi, CD, DVD ve benzeri manyetik depolama üniteleri ile elektronik ortamda ve Kurum internet sitesinde hizmete sunulan elektronik yayınlar ve Kurum dışına verilen hizmetler kapsamında yapacağı veya yaptıracığı her türlü eğitime yönelik araştırmalar ile eğitim içerikleri ve eğitim materyalleriyle ilgili telif, işleme ve diğer ücretlerin hesaplanması ve ilgililerine ödenmesinde uygulanacak kuralları kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Esaslar, 17/07/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun 2 nci ve 4 ncü maddeleri ile 18/02/2012 tarihli ve 205 sayılı Bilim Kurulu toplantısında kabul edilen Bilim ve Toplum Daire Başkanlığının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ve 05/07/2007 tarihli ve 26573 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Yayın Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Esaslarda geçen;

- a) Başkan: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanı,
- b) Bilim Kurulu :278 sayılı kanun ile tanımlanan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim Kurulunu,
- c) Eğitim içerikleri ve materyalleri : Eğitimin niteliğini artırmak amacıyla hazırlanacak program, sınav soruları ve anket çalışmaları, kitap, dergi, ansiklopedi, gazete, gibi basılı yayınlar ile basılı olmayan e-kitap, e-dergi, CD, DVD ve benzeri manyetik depolama ünitelerini,
- ç) Elektronik yayın: Sadece elektronik ortamlarda sunulmak üzere hazırlanmış eserler ya da geleneksel yöntemlerle hazırlanmış, basılmış kitap ve derginin her türlü elektronik ortamda sunulmuş şekli ile Kurum internet sitesinde yer alan makale, yazı, şekil, animasyon ve benzeri eserleri,
- d) Eser: Sahibinin hususiyetini taşıyan ilim ve edebiyat eserleri ile işleme ve derlemeler türündeki her nevi fikir ve sanat mahsullerini,

e) Kurum: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu,

f) Manyetik depolama üniteleri: Elektronik ortamdaki veri ve bilgilerin her türlü elektronik ortamda okunabilmesi amacıyla kullanılan CD, DVD, Flash bellek ve benzeri depolama aygıtları,

g) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu,

ifade eder.

Ücret ödenmesi

MADDE 4- (1) Bir esere telif ve işlenme ücreti ödenmesi için, ilgili Yayın Kurulunun veya Yayın Yönetmeliğinin ilgili maddesinde sayılan yetkili makamların eserin yayımlanmasına karar vermesi yeterlidir.

(2) TÜBİTAK personelinin asli görevleri gereği yaptıkları çalışmalar sonucunda meydana getirdikleri ve Yönetmelik kapsamına giren eserler için telif ve işlenme ücreti ödenmez. TÜBİTAK'ta göreve başlamadan önce eseri Kurumca yayımlanmış veya yayımlanmasına karar verilmiş olan personele ücret ödenir.

(3) Telif veya işlenme ücreti almaya birden çok kişinin hak kazanmış olması halinde verilecek ücret aralarında paylaşılır.

(4) Dergi, gazete, bülten gibi periyodik yayınlar ile tanıtma ve duyurma amacına matuf el kitabı ve broşür gibi yayınlarda yapılacak ücret ödemelerinde baskı adedi dikkate alınmaz.

(5) İkinci ve sonraki baskılarda eserin tamamında veya bir kısmında değişiklik yapılmış ve bu değişiklik yayın kurulunca tespit ve kabul edilmişse, sadece değişen kısımlar için itibari sayfa esasına göre ilk baskı gibi telif ücreti ödenir. Eserin esas metin kısmında herhangi bir değişiklik yapılmadan, sadece bölüm ve konu itibariyle sıra değişikliği yapılmışsa bu hüküm uygulanmaz.

(6) Bu Esaslar kapsamına giren eserlerin yazdırılması ve yaptırılmasını sağlamak amacıyla Kurum gerek gördüğünde, ödüllü ve ödüksüz yarışma açabilir veya bu eserleri ismarlama yoluyla yaptırabilir.

(7) Özellikleri nedeniyle konusuna yetkinliği tartışmasız kişilerden satın alınmasında yarar görülen fotoğraf, slayt, afiş, nota ve karikatür gibi müstakil sanat eserleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre satın alınabilir.

Yayımlanacak kitaplara ilişkin ücretlerin hesaplanması

MADDE 5- (1) Yayımlanacak kitaplara ilişkin ücretler, akademik kitaplar ve popüler bilim kitapları için ayrı ayrı hesaplanır.(2) Yayımlanan kitaplara ait telif hakkı bedellerinin raporlama dönemi, sözleşmelerde aksine bir düzenleme bulunmadığı sürece, o yılın son mesai günüdür.

VA

Akademik kitaplara ilişkin ücretlerin hesaplanması

MADDE 6- (1) Akademik kitaplar için çeviri, redaktör ve bilimsel danışman ücretlerinin hesaplanmasında, çevrilen metindeki her 200 kelime bir itibari sayfa olarak kabul edilir. İtibari sayfa sayısının tespitinde, yayımlanan eserin metni (resim, şekil, tablo ve benzerlerinde yer alan metinler ve kaynakça, içindekiler, önsöz, dizin ve dipnot bölümleri de dâhil olmak üzere) elektronik ortamda veya elle sayılır. Her itibari sayfa için ödenecek birim çeviri ücretinin alt ve üst sınırları Bilim Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Akademik kitaplar için, çeviri ücreti, itibari sayfa sayısının Akademik Kitaplar Danışma Kurulu'nca uygun görülen birim çeviri ücreti ile çarpımı yoluyla bulunur. Çevirinin teslimi ve onayını müteakiben çevirmene çeviri ücreti ödemesi yapılır.

(3) Çeviri ücreti ödemesi baskı sayısına ve baskı adedine bağlı olmaksızın bir seferlik ödenir. İlgili Kurulun, çeviriyi dil yapısı veya anlam bozuklukları nedeniyle onaylamaması durumunda çeviri ücreti ödenmez.

(4) Basım ve yayım onayı alınan ancak herhangi bir suretle baskısının yapılmasından vazgeçilen çeviriler için, çevirinin tam olarak yapılmış olması şartıyla, çevirmene çeviri ücretinin tamamı ödenir.

(5) Çeviri ücretinin yanı sıra hizmet alımı ve benzeri işlemler için de ücret ödenir. Çeviri eserlerde yurt dışındaki yayın hakkı sahibine (veya ajans aracılığıyla alındıysa yayın hakkı ajansına) yayın hakkı, CD, film, fotoğraf ve çizimler için gerekiyorsa telif ve gerekli diğer ödemeler yapılır. Yurt dışı yayın hakkı ödemeleri yayın hakkı sahibi veya yetkili yayın hakkı ajansı ile yapılacak sözleşme çerçevesinde belirlenir.

(6) Akademik Kitaplar için redaksiyon ücreti, ilgili kitabın bir seferlik çeviri ücretinin % 35'i kadardır. Daha sonraki baskılar için redaksiyon ücreti ödenmez. Çeviri kitapların redaksiyonunda, redakte edilen kitabın teslimini müteakiben ödeme yapılır.

(7) Yayımlanacak eserler gerekli görülmesi halinde, kurulun uygun göreceği kurum dışından bir bilimsel danışmana incelettirilebilir. Bu kişilere inceledikleri çeviri eserler için bilimsel danışmanlık ücreti olarak bir seferlik çeviri ücretinin % 20'si ödenir. Daha sonraki baskılar için bilimsel danışmanlık ücreti ödenmez. Çeviri kitapların incelenmesinde, incelenen kitabın teslimini müteakiben bilimsel danışmanlık ücreti ödenir.

(8) Kitabın baskısı sırasında tashih işlemine gerek görülmesi halinde, tashih yaptırılır. Çeviri ücretinin % 10'u tashih ücreti olarak ödenir. Daha sonraki baskılar için tashih ücreti ödenmez. Tashih edilen kitabın teslimini müteakiben ödeme yapılır.

(9) Elektronik yayın ve manyetik depolama üniteleri için yayının ne kadar süre ile yayın hakkının alınacağı ve eser sahibine ödenecek ücretler sözleşmelerinde belirlenir.

Popüler Bilim Kitaplarına ilişkin ücretlerin hesaplanması

MADDE 7- (1) Çeviri ücretinin hesaplanmasında, basılı eserdeki her 200 kelime bir itibari sayfa olarak kabul edilir. İtibari sayfa sayısının tespitinde, yayımlanan eserin metni (resim, şekil, tablo ve benzerlerinde yer alan metinler ve kaynakça, içindekiler, önsöz, dizin ve dipnot bölümleri de dâhil olmak üzere) elektronik ortamda veya elle sayılır. Her sayfa için ödenecek birim çeviri ücreti ilgili birimlerin önerisiyle Bilim Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Çeviri ücreti en fazla 15.000 adet baskı için ödenir. Bu ödemedan başka bir ödeme yapılmaz. İlk 2500 adetlik baskı için çeviri ücreti, kitaptaki itibari sayfa sayısının birim çeviri ücretiyle çarpılması sonucu bulunur. 15.000 adet baskıya kadar, sonraki her 2500 adetlik baskı için çeviri ücretinin %25'i tutarında ödeme yapılır. 2500'den az baskılar için ise oransal ödeme yapılır. Çevirinin teslimini ve 30 günlük inceleme süresinin sonucunda çevirinin onayını müteakiben çevirmene 2500 adetlik baskının çeviri ücreti ödenir. Kitabın baskısını müteakiben ödenen bu tutar, yapılacak çeviri ödemesinden mahsup edilir.

(3) Herhangi bir suretle ilk baskısının yapılmasından vazgeçilen çeviriler için, çevirinin tam olarak yapılmış olması şartıyla, çevirmene 2500 adet baskı için bir seferlik ödeme yapılır. Çevirisi tam olarak bitirilmeden baskısından vazgeçilen kitaplar için sözleşmedeki hükümler uyarınca işlem yapılır.

(4) İsmarlama yöntemiyle yazdırılacak ve yaptırılacak eserlerde yayın kurulu kararı ve yetkili makamın onayından sonra, yapılan sözleşmede belirtilen asgari sayfa sayısına göre avans olarak % 10, eserin yazımının tamamlanıp tesliminde ve Kurum tarafından kabulü halinde % 40, yayımlanmasını müteakipte % 50 'si ödenir.

(5) Telif ücretinin hesaplanmasında kitabın üzerindeki satış bedeli ve baskı adedi esas alınır ve kitabın satış bedeli ile baskı adedinin çarpımı üzerinden 15.000 adet baskıya kadar % 12, 15.001 adet baskıdan 30.000 adet baskıya kadar % 10 ve 30.001 adet baskıdan sonra % 8 telif ücreti ödenir. Telif kitaplarda yer verilen fotoğraf ve çizimler için ayrıca telif ücreti ödenmez. Kitaplardaki fotoğraf ve çizimlerin yazardan başka kişi veya kişilere ait olması durumunda, yazarın bu kişilerden yayın haklarını aldığını belgelemesi gerekmektedir. Yanlış beyandan doğacak her türlü sorumluluk yazara aittir. Telif eserler için yapılacak telif ücreti ödemesi, her baskıyı müteakiben yapılır.

(6) Telif ücretinin yanı sıra hizmet alımı ve benzeri işlemler için de ücret ödenir. Çeviri eserlerde yurtdışındaki yayın hakkı sahibine (veya ajans aracılığıyla alındıysa yayın hakkı ajansına) yayın hakkı, CD, film, fotoğraf ve çizimler için gerekiyorsa telif ve gerekli diğer ödemeler yapılır. Yurtdışı yayın hakkı ödemeleri, yayın hakkı sahibi veya yetkili yayın hakkı ajansı ile yapılacak sözleşme çerçevesinde belirlenir.

(7) Yayımlanacak eserler gerekli görülmesi halinde Kurum dışından bir veya birden fazla bilimsel danışmana incelettirilebilir. Bu kişilere inceledikleri eser için

inceleme ücreti olarak çeviri veya telif ücretinin % 25'i ödenir. İnceleme ücreti kitaplarda 10.000 baskıya kadar ödenir. İncelemenin teslimini müteakiben bilimsel danışmana danışmanlık ücreti, 2500 adetlik baskı için ödenir. Kitabın baskısını müteakiben ödenen bu tutar yapılacak danışmanlık ödemesinden mahsup edilir.

(8) Çeviri kitapların redaksiyonu için redaksiyon ücreti olarak çeviri ücretinin % 35'i ödenir. Bu oran, telif kitapların redaksiyonunda telif ücretinin % 20'si olarak ve eserin baskısından sonra ödenir. Redaksiyon ücreti, 10.000 baskıya kadar ödenir. Redaksiyonun teslimini müteakiben redaktöre 2500 adetlik baskının redaksiyon ücreti ödenir. Kitabın baskısını müteakiben ödenen bu tutar yapılacak redaksiyon ödemesinden mahsup edilir.

(9) Kitabın baskısı sırasında tashih işlemine gerek görülmesi halinde tashih yaptırılır. Telif veya çeviri ücretinin % 10'u tashih ücreti olarak ödenir. Tashih ücreti, 10.000 baskıya kadar ödenir. Tashih işinin teslimini müteakiben tashih eden kişiye 2500 adetlik baskının tashih ücreti ödenir. Kitabın baskısını müteakiben ödenen bu tutar yapılacak tashih ödemesinden mahsup edilir.

(10) Elektronik yayın ve manyetik depolama üniteleri için yayının ne kadar süre ile yayın hakkının alınacağı ve eser sahibine ödenecek ücretler sözleşmelerinde belirlenir.

Yayımlanacak dergilere ilişkin ücretlerin hesaplanması

MADDE 8- (1) Telif ve işleme ücretinin hesaplanmasında 200 kelimelik bir metin "bir itibari sayfa" kabul edilir. İtibari sayfa sayısının tespitinde, yayımlanması öngörülen eserin metni (resim, şekil, tablo ve benzerlerinde yer alan metinler ve kaynakça, içindekiler, önsöz, dizin ve dipnot bölümleri de dahil olmak üzere) elektronik ortamda sayılır. Bulunan kelime sayısının toplamı 200'e bölünmek suretiyle eserin itibari sayfa sayısı belirlenmiş olur. Her itibari sayfa için ödenecek telif ve işleme ücretleri Bilim Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Bilim ve Teknik Dergisi, Bilim Çocuk Dergisi ve Meraklı Minik Dergi'sinin belirli bir sayfasında, belirli bir başlık altında yazı yazan kişilere; Bilim ve Teknik Dergisi'nde sabit sayfaların kelimeleri sayılarak itibari sayfa bedelinin %50 fazlası, Bilim Çocuk ve Meraklı Minik Dergisi'nde ise sayfa bedelinin % 50 fazlası ödenir.

(3) Bilim ve Teknik Dergisi, Bilim Çocuk Dergisi ve Meraklı Minik Dergi'sinde yer alacak çalışmalar, gerekli görülmesi halinde Kurum dışından bir veya birden fazla uzmana redaksiyon için gönderilebilir. Bu kişilere, redakte ettikleri çalışmaların bedeli olarak, ilgili eser için ödenen çeviri veya telif ücretinin % 25'i kadar redaksiyon ücreti ödenir.

(4) Bilim Çocuk ve Meraklı Minik dergilerinde itibari sayfa sayısı dikkate alınmaksızın yalnızca sayfa sayısına göre ödeme yapılır. Bu dergiler için ödenecek telif ve çeviri ücretleri Bilim Kurulunca belirlenir.

(5) Çizgi romanlar için sayfa başına verilecek ücretler Bilim Kurulu kararı ile belirlenir.

(6) Popüler Bilim Dergilerinde aynı sayfada farklı kişilere ait yazı, fotoğraf ve çizim gibi unsurların bulunması halinde bunlar için telif ve işlenme ücreti ayrı ayrı hesaplanır.

(7) Fotoğraflar, çizimler (ikon, teknik çizim, figüratif çizim, karikatür, labirent, masa oyunu, üç boyutlu kâğıt maket, diorama, katlamalı oyun, origami, boyama sayfası ve benzerleri) ile bu dergilerle birlikte verilebilecek poster, oyun kartı gibi eklere ilişkin ödenecek telif ve işlenme ücretlerinin üst sınırı Bilim Kurulu tarafından belirlenir ve bu sınırlar dahilinde verilecek ücretler Başkan tarafından kurulacak komisyon tarafından tespit edilir.

(8) Akademik Dergilerde yayımlanan makalelere telif ve işlenme ücreti ödenmez. Akademik Dergilerde yayımlanacak olan makalelerin redaksiyonu ve son okuması için kurum dışından hizmet satın alınabilir. Redaksiyon hizmeti için bir itibari sayfa başına ödenecek ücret ile son okuma için ödenecek ücret Bilim Kurulunca belirlenir. İtibari sayfa sayısı belirlenirken tablo ve şekil alt yazıları ile makale metni ve kaynaklar kelime olarak sayılır. Listeler, tablolar, dipnotlar, ekler, Türkçe özet, Türkçe başlık, yazar isimleri, yazar adresleri ve şekiller kelime olarak sayılmaz. Redaksiyon ve son okuma ücretleri için teslimini müteakip ödenir.

(9) Ankara dışından katılan başeditöre ödenecek yol giderleri ile hizmetleri karşılığı başeditöre ödenecek ücret, redaksiyon hizmeti ücreti ve son okuma hizmeti ücreti; Bilim Kurulunca her yıl belirlenen Akçeli Konulara İlişkin Üst Limitler ve Kurallar Tablosu'ndaki limitlere uygun olarak ödenir.

(10) Bu maddede belirtilmeyen diğer dergilerde yayımlanacak eserlere verilecek telif ve işlenme ücretleri Bilim Kurulu tarafından belirlenir.

Elektronik yayın ve manyetik depolama üniteleri

MADDE 9- (1) Popüler Bilim Yayınlarının internet sitelerinde yapılan yayınlarda yazılar için 200 kelime bir itibari sayfa kabul edilerek, Bilim ve Teknik Dergisi için uygulanan itibari sayfa bedelinin yarısı ile itibari sayfa sayısının çarpımı sonucu bulunan tutar kadar ödeme yapılır.

(2) Elektronik yayın ve manyetik depolama üniteleri ile yapılacak yayınlarda ödenecek ücretlerin üst sınırı, Bilim Kurulu tarafından belirlenir ve bu eserlere verilecek ücretler Başkan tarafından kurulacak komisyonca tespit edilir.

Diğer eğitim içerikleri ile eğitim materyallerine ilişkin ücretlerin hesaplanması

MADDE 10- (1) Eğitim programları, sınav ve anket çalışmaları, kitap, dergi, ansiklopedi, gazete, gibi basılı yayınlar ile basılı olmayan e-kitap, e-dergi, CD, DVD ve benzeri manyetik depolama üniteleri ve diğer ders materyallerinin hazırlanması

amacıyla alınacak eğitim danışmanlık hizmetleri karşılığında danışmanlara ödenecek ücretler, her yıl Bilim Kurulu Kararı ile belirlenir.

Bilimsel danışmanlar ile yayın danışma kurullarına yapılacak ücret ve ödemeler

MADDE 11- (1) Kitapların bilimsel açıdan değerlendirilmesi için görevlendirilecek bilimsel danışmanlar ile kitaplar ve dergilerin yayın danışma kurullarına yapılacak ödemeler, her yıl Bilim Kurulunca belirlenir.

Yayının maliyetinin belirlenmesi

MADDE 12- (1) Basılan kitapların maliyet hesabı ilgili birimlerce aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurularak yapılır:

- a) Çeviri ve telif masrafları,
- b) İnceleme, redaksiyon ve tashih maliyetleri,
- c) Varsa yayın hakkı bedelleri,
- ç) Kâğıt ve baskı maliyetleri,
- d) Dağıtım maliyetleri,
- e) Bandrol bedelleri,
- f) Uygun görülen diğer giderler.

(2) Bu şekilde hesaplanan giderlerin toplamının baskı sayısına bölünmesi ile o yayının beher nüshasının maliyeti bulunur.

Ücretsiz yayın verilmesi

MADDE 13- (1) Kitabın baskısı yapıldıkça telif eserlerde yazarına her 2500 baskı için 5 adet, tercüme eserlerde çevirmenine her 2500 baskı için 3 adet ücretsiz kitap verilir. Kitabın bilimsel danışman ve redaktörüne kitabın ilk baskısında, bir defaya mahsus olmak üzere toplam 2 adet ve kitabın tashihini yapan kişiye toplam 1 adet ücretsiz kitap verilir. Hak sahibi kişinin birden fazla olması halinde bu sayılar değişmez.

(2) Defolu, kusurlu kitaplar ile stoktaki kitaplar, ilgili olduğu ay içerisinde satılamayan süreli yayınlar, görev amacına uygun olarak ilgili birimin önerisi ve Başkan veya görevlendireceği kişinin onayıyla kamu kurum ve kuruluşlarına, okullara, eğitim amaçlı dernek ve vakıflara, kütüphanelere ve uygun görülen gerçek veya tüzel kişilere bağışlanabilir.

(3) Yeni çıkan kitap ve dergilerden kimlere ücretsiz verileceğine Başkan veya görevlendireceği kişi tarafından karar verilir.

(4) Kitap ve süreli yayınlar, Kurum amaçlarına uygun etkinliklerde, Başkan veya görevlendireceği kişinin onayı ile ücretsiz dağıtılabilir.

Yürürlükten kaldırma

MADDE 14- Bilim Kurulu'nun 06/09/2008 tarih ve 167 sayılı toplantısında kabul edilen "Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı Yayınları için Ödenecek Telif, Çeviri ve İşlenme Ücretleri ile Diğer Ücretler Hakkında Esaslar" yürürlükten kaldırılmıştır.

Devam eden iş ve işlemler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Esasların yürürlüğe girmesinden önce sözleşmesi imzalanmış olan işlerde, ilgili sözleşme hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu Esaslar, Bilim Kurulu'nca kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu Esaslar hükümlerini TÜBİTAK Başkanı yürütür.